

WORKSHOP

25 april 2008

Lange termijn waterbeheerstrategieën voor een onzekere toekomst

Het lange termijn waterbeheer heeft te maken met een groot aantal onzekerheden. Naast de ontwikkeling van klimaat, economie, en demografie, zijn ook trends in maatschappelijk perspectief – breed gedeelde uitgangspunten, normen en waarden – van groot belang voor het succes van het waterbeheer.

Gegeven alle onzekerheden is het de vraag: wat is de beste strategie voor waterbeheer en hoe kunnen we het beste inspelen op allerlei onzekere ontwikkelingen die ons te wachten staan?

Om beter op deze ontwikkelingen in te kunnen spelen, richt het project 'Perspectieven in Integraal waterbeheer' zich op het ontwikkelen van een nieuw type scenario's. Deze scenario's beschrijven dynamische ontwikkelingspaden waarin verandering van watersysteem, waterfuncties, het waterbeheer, en maatschappelijk perspectief op een dynamische manier zijn geïntegreerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een typologie van perspectieven om verschillende denkwijzen en percepties gestructureerd in kaart te brengen. De scenario's leiden uiteindelijk tot aanbevelingen voor robuuste en flexibele strategieën voor lange termijn waterbeheer.

Het afgelopen jaar heeft het project, binnen het kader van het Leven met Water programma, een pilot fase doorlopen voor de casus van de Maas. In een participatief traject is ingegaan op perspectieven en perspectiefverandering in het verleden en heden, en toekomst. Er is een prototype computer model ontwikkeld voor water/impact modellering waarmee scenario's kwantitatief kunnen worden onderbouwd. Tevens is ingegaan op de praktische toepassing van de methodiek voor het beleid. In een vervolgtraject – gefinancierd door Deltares, ICIS, en DRIFT – wordt de methodiek de komende 4 jaar verder uitgewerkt.

Tijdens deze bijeenkomst presenteren we de resultaten van het afgelopen jaar. Ook zijn twee gastprojecten uitgenodigd. De middag wordt afgesloten met een discussie over de uitdagingen waar het onderzoek naar lange termijn waterbeheer nu voor staat.

Programma

Lokatie: Deltares, rotterdamse weg 185, Delft

voorzitter: *Felco van Beek*

13:00 Opening – *Bert Satijn*

13:10 Integraal waterbeheer en klimaatstudies in perspectief - *Hans Middelkoop*

13:30 Scenario analyse met perspectieven - *Astrid Offermans, Pieter Valkering,
Michael van Lieshout, Rutger van der Brugge*

14:15 Effectanalyse van transitiescenario's - *Marjolijn Haasnoot, Hans Middelkoop,
Willem van Deursen*

14:45 pauze

gastprojecten:

15:00 Naar een klimaatbestendig Nederland - *Jaap Kwadijk, Ad Jeuken (onder voorbehoud)*

15:30 Aandacht voor veiligheid – *Bert Bannink (onder voorbehoud)*

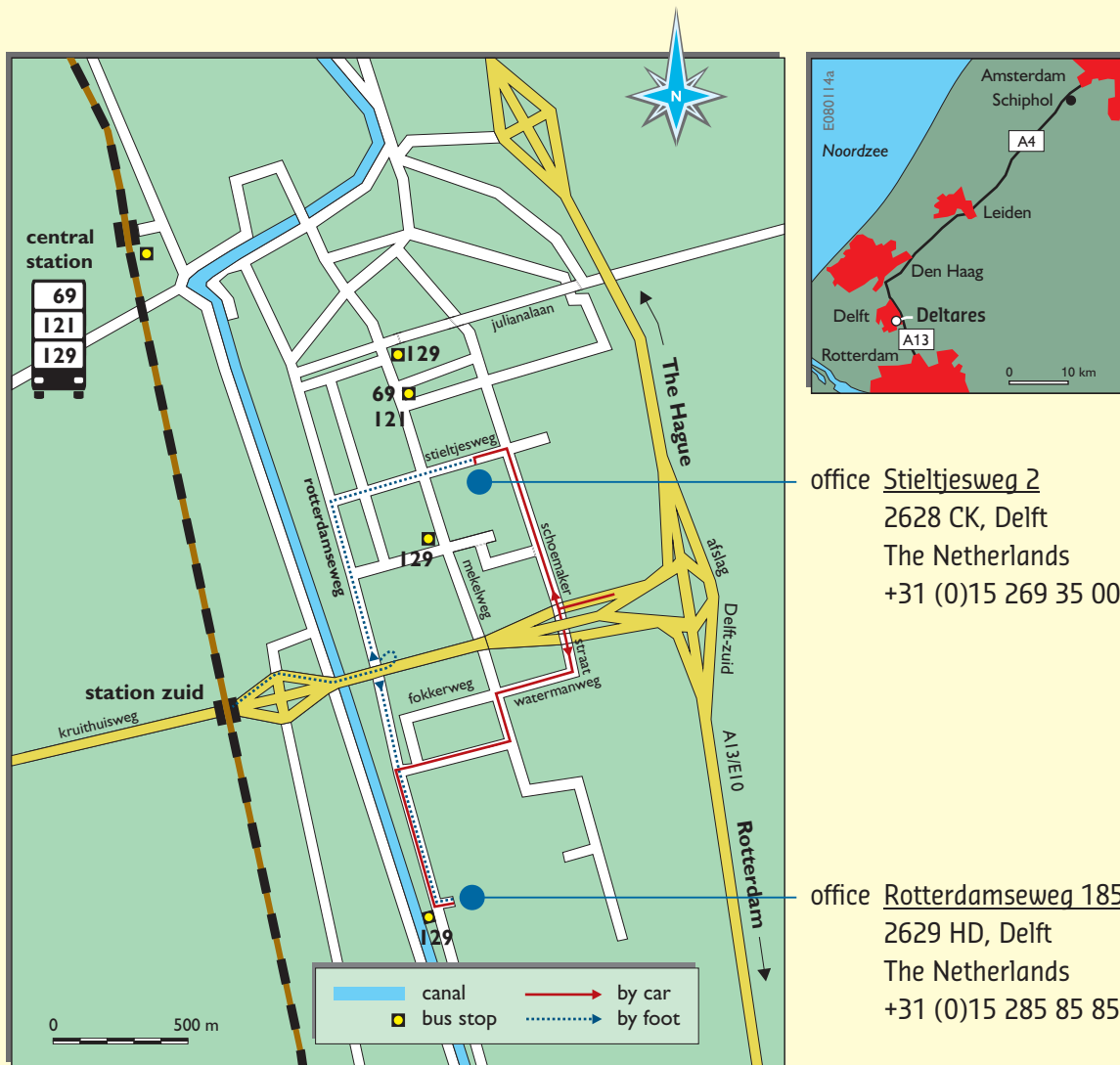
16:00 Onderzoek naar lange termijn waterbeheer: the way ahead (discussie)

17:00 Afsluiting

Graag opgeven bij Sharon Wiersma 015 285 8707, sharon.wiersma@deltares.nl

Aan dit project werkten mee:

ICIS (Universiteit Maastricht), RWS waterdienst,
KNMI, Universiteit Utrecht, Drift (Erasmus Universiteit),
Carthago Consultancy, Deltares, Pantopicon

office Stieltjesweg 2
2628 CK, Delft
The Netherlands
+31 (0)15 269 35 00

office Rotterdamseweg 185
2629 HD, Delft
The Netherlands
+31 (0)15 285 85 85

how to reach location Rotterdamseweg

by public transport

from Rotterdam Central Station

- bus no. 129 direction The Hague, exit at bus stop "Vrijenban", duration 30 minutes

from Delft Central Station

- bus no. 129 direction Rotterdam, exit at bus stop "Vrijenban", duration 10 minutes
- taxi 8 minutes

from Delft-Zuid rail station

- 20 minutes walk

by car

from motorway A13, take exit "Delft-Zuid"

- from the north (The Hague) turn right at the traffic light and stay in the rightmost lane
- from the south (Rotterdam) take the roundabout to the west and follow the sign 'TU-Delft' this (second) exit descends and splits into two lanes at the intersection turn left and follow the signs 'Deltares' this will take you on alternating left and right turns until Rotterdamseweg from here you turn left onto our campus

how to reach location Stieltjesweg

by public transport

arriving by train at Delft-Centraal

- bus no. 63 to Delft-Zuid, exit at TNO-Zuidpolder, (2 minutes walk to Stieltjesweg)
- bus no. 121 to Zoetermeer, exit at TNO-Zuidpolder, (2 minutes walk to Stieltjesweg)
- bus no. 129 to Rotterdam, exit at Stieltjesweg/TU, (3 minutes walk to Stieltjesweg)

arriving by train at Delft-Zuid

- bus no. 63 to Delft NS, exit at TNO-Zuidpolder, (2 minutes walk to Stieltjesweg)

by car

from highway A13, coming from Rotterdam or The Hague

- take the exit (no. 10) Delft-Zuid, followed by the exit TU-wijk/Delftech Park,
- at the junction turn right (Schoemakerstraat)
- take the second street on your left (Stieltjesweg)
- you will find Deltares on your left hand